

BABO TIMELINES

A MAN WHO UPHELD KNOWLEDGE, JUSTICE AND POWER

วันอับดุลเราะห์มัน บินเจี๊อสบานออล หรือเรียกว่าชื่อหนึ่งที่ติดปากโดยเครือญาติและชาวบ้านก้าวไปว่า เจ๊แวนาแม่ เกิดในปี พ.ศ 2437 ตรงกับรัชสมัย ราชกาลที่ 5 ที่บ้านร่มแม่บ้านเมืองเป็นบุตรชายคนโตในจำนวนพี่น้อง ก๊กหูด 9 คน

โต๊ะเจ๊อสบานออลได้ส่งเสริมบุตรชายคนโตคนนี้ได้ศึกษาร่าเรียนตั้งแต่อายุ 5-6 ปี เรียนวิชาภาษาเขมรภาษาไทย และการอ่านกรุงอันระดับเบื้องต้นกับโต๊ะเจ๊เองที่บ้านเบื้องจากโต๊ะเจ๊ปีบี๊ปีต๊ะกูรูอยู่แล้ว ก่อนไปเมกกะ 2 ปี ในปี พ.ศ. 2449 โต๊ะเจ๊ได้ส่งวันอับดุลเราะห์มันไปเรียนศาสนา ภาษาอาหรับและการอ่านอัลกุรอานในระดับที่สูงกับโต๊ะกูรูโซ๊ะ กีบังปอ

ในปี พ.ศ. 2451 โต๊ะเจ๊อสบานออลได้สนับสนุนให้วันอับดุลเราะห์มันไปศึกษาต่อที่เมกกะ โดยให้เดินทางกับคุณยายคือ հայւեպատีเมາ ซึ่งภายหลังก้าวได้เสียชีวิตที่เมกกะ

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 วันอับดุลเราะห์มันซึ่งอยู่ในช่วงวัยหุ่น ได้ต่อสู้ชีวิตในแต่ละวันด้วยความยากลำบาก ก้าวเดินเข้ามาในเมืองบังนารา 1 แผ่นดิน ก่อตัวเป็นชาติใหม่แล้ว

ราชกาลที่ 6 ได้เปลี่ยนชื่อเมืองบานเป็นเมืองบานรา ในปี พ.ศ 2458 และ 1 ปีต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นจังหวัดนราธิวาส

วันอับดุลเราะห์มันได้ใช้เวลาอยู่เมกกะในการศึกษาด้านศาสนาเป็นเวลาวัน บ้าง 14 ปี ในปี พ.ศ. 2465 ก้าวได้เดินทางกลับเมืองสยามโดยเรือกลไฟ

หลังจากกลับเมืองไทยไม่นาน หะยีวัน อับดุลเราะห์มันได้แต่งงานครั้งแรก กับหัจยะห์แอเสะ บินเตะหะยีอุบะ (ชีตี แอเสะ/บานา) ซึ่งก้าวสองได้รู้จักกันตั้งแต่เด็กๆ กีเมกกะ มีอายุห่างกันราว 10 ปี

1894

1899

1908

1914

1915

1922

?

Wan Abdul Rahman bin Che Ismail atau lebih dikenali oleh sanak saudara dan penduduk kampung sebagai "Cik Wea Namea," dilahirkan pada semasa pemerintahan Raja Chulalongkorn/Rama V di sebuah rumah tepi sungai Menara. Beliau merupakan anak lelaki sulung daripada sembilan orang adik-beradik.

Tok Cik Ismail telah memberi galakan kepada anak sulungnya ini untuk mula menuntut ilmu sejak berumur 5-6 tahun. Beliau mula belajar asas Bahasa Melayu Jawi dan bacaan al-Quran bersama Tok Cik sendiri di rumah, kerana Tok Cik Ismail merupakan seorang tok guru. Dua tahun sebelum berangkat ke Mekah, Tok Cik telah menghantar Wan Abdul Rahman untuk mendalami pelajaran agama, Bahasa Arab, dan bacaan al-Quran di peringkat lanjutan dengan seorang tok guru bernama Tok Guru Juwok di Bang Po.

Tok Cik Ismail telah menyokong dan mendorong Wan Abdul Rahman untuk melanjutkan pelajaran ke Mekah. Beliau dihantar bersama neneknya, Hajah Wan Patimah, yang kemudiannya telah meninggal dunia di Mekah.

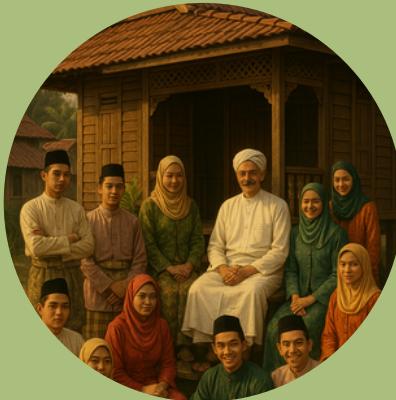
Semasa Perang Dunia Pertama, Abdul Rahman yang ketika itu masih muda, menjalani kehidupan harian dengan penuh kesusahan. Beliau pernah menceritakan bahawa jika dapat makan sekeping roti kering pun sudah dianggap sangat bertuan

Raja Rama VI telah menukar nama Menara kepada Bandar Bang Nara dan setahun kemudian, nama tersebut telah ditukar menjadi Wilayah Narathiwat.

Wan Abdul Rahman telah menetap di Mekah untuk mendalami ilmu agama selama 14 tahun. Setelah itu, beliau pulang ke Tanah Siam dengan menaiki kapal wap

Tidak lama selepas kembali ke Tanah Siam, Haji Wan Abdul Rahman telah berkahwin buat kali pertama dengan Hajah Aesoh binti Haji Uma (juga dikenali sebagai Siti Aesoh atau Mama). Mereka telah saling mengenali sejak zaman kanak-kanak di Mekah, dengan jarak usia antara mereka kira-kira 10 tahun

ຂະ-ຍົວນັບດຸລເຣາະໜັນກັບຫັຈຍະ-ຫົວເສາ
ນີ້ລູກຄ້າວິຍົກັນ 10 ດັນຕັ້ງນີ້ ແວມູ່ຫາມະ, ແວ
ຮາສັນ, ແວຫຼູເຊືນ (ບາບອເຊື້ນ), ແວຮອກີເຢາະ
ກໍ, ແວບາຮີຍັນ, ແວອັບດຸລຮອບິນ(ອາມີນຮິນ)
, ແວຂາສີເມາະ, ແວອູນາມ(ອາມີນບາ), ແວເຕາ
ຟິກ(ອາມີນຟິ) ແລະ ແວອັບດຸລວາຂະ

?

วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2472 พระยา
รัช豫(ราจอหลือ豫豫)ได้แต่งตั้งหงส์ยีวัน
อับดุลเราะหนันเป็นโต๊ะกอญ ซึ่งเกียบ
เกียงกับตำแหน่งบุพต์ในประเทศไทย
นับถือศาสนาอิสลาม และถือเป็นการ
เริ่มรับราชการในตำแหน่งดังต่อไปนี้
ยุติธรรม ประจำศาลจังหวัดนราธิวาส

1929

ຮະຫວ່າງກໍ່ສັດແອເສາໄດ້ຕັ້ງຄຣກໍລູກກໍ 6
ຂະຫວັນອັບດຸເຮາະໜັນໄດ້ແຕ່ງໝາຍໃຫມ່
ອີກຄຣິ້ງກໍບ່ານາວ່າຍະກໍສະປີເຢາະກໍ ບັນຕີ
ອາະໜັດຊອແລະກໍ (ອມື້)

1935

ในปี พ.ศ.2481 จอมพล ป พิบูล
ลงคราม ขึ้นมาเมื่อばかりจากการเลือก
ตั้งโดยคำร้องคำแหงเจ้ากษรรัฐมนตรี
รั้งตำแหน่งรัฐมนตรีกลาโหมและ
มหาดไทยพร้อมกัน ประเทศไทย
บอกจากบอบชี้จากสหภาพโภคกรรังก์ที่
ยังต้องหาดูใจกับการนำลักษณะต้นยืน
มาใช้ก่อประเทศ

1939

การกำหนดรัฐบัญญัติความไม่สงบการ
ยกเลิกกฎหมายอิสลามว่าด้วยการ
ครอบครัวและมรดก ในปี พ.ศ. 2484
ได้มีการยกเลิกคำแนะนำโดยชอบด้วย
อำนาจตั้งแต่วันอันดุลเราะห์
มันหลอดพื้นจากคำแนะนำ

1941

ความไม่พอใจของชาวมลายูสลิมใน 4
จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเริ่มไปสู่
ลักษณะการก่อขบวนการของผู้นำ
ศาสนาอิสลามที่ค่อนข้างชัดเจน คือ ตี๊
กฎระหะยสุหง (ตี๊มีนา) เป็นตัวแทนชาว
มลายูสลิมยื่นคำขอ 7 ข้อต่อคณะ
กรรมการสอดส่องภาวะการใน 4
จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ไม่ได้รับการ
ตอบสองจากทางรัฐบาล ต่อมา才่ได้
ถูกจับกุมและได้หายสาสูญไป

?

Haji Wan Abdul Rahman dan Hajah Aesoh telah dikurniakan 10 orang anak, iaitu:

1. Wan Muhammad
  2. Wan Hassan
  3. Wan Hussein (Babo Seng)
  4. Wan Rokiah
  5. Wan Mariam
  6. Wan Abdul Rahim (Aming Him)
  7. Wan Halimah
  8. Wan Uma (Aming Ma)
  9. Wan Taufik (Aming Fi)
  10. Wan Abdul Wahab

Pada 1 April 1929, Phra Ya Rangae (Raja Legeh) telah melantik Haji Wan Abdul Rahman sebagai To' Kadi, yang setaraf dengan jawatan Mufti di negara-negara Islam. Pelantikan ini menandakan permulaan kerjayanya sebagai pegawai kehakiman, dengan jawatan Dato' Kehakiman di Mahkamah Daerah Narathiwat.

Semasa Siti Aesoh sedang mengandungkan anak keenam mereka, Haji Wan Abdul Rahman telah berkahwin lagi buat kali kedua dengan Hajah Sapiyah binti Ahmad Salleh (Umi)

Pada tahun ini, Jeneral Phibunsongkhram naik berkuasa melalui pemilihan dan memegang jawatan Perdana Menteri. Beliau juga memegang jawatan Menteri Pertahanan dan Menteri Dalam Negeri serentak. Thailand, selain daripada kesan buruk akibat Perang Dunia Kedua, turut mengalami kegelisahan dengan pengenalan ideologi nasionalisme di seluruh negara.

Perkembangan fahaman nasionalisme telah merebak sehingga membawa kepada pemansuhan Undang-Undang Islam berkenaan kekeluargaan dan pusaka. Pada tahun 1941, jawatan To' Kadi atau Dato' Kehakiman telah dimansuhkan, menyebabkan Haji Wan Abdul Rahman kehilangan iawatannya.

Ketidakpuasan hati masyarakat Melayu Muslim di empat wilayah selatan Thailand mula berkembang menjadi gerakan yang dipimpin oleh tokoh-tokoh agama Islam secara lebih jelas. Tok Guru Haji Sulong (Tok Mina) tampil sebagai wakil masyarakat Melayu Muslim dan telah mengemukakan tujuh tuntutan kepada Jawatankuasa Pemantauan Situasi di Empat Wilayah Selatan. Namun, tuntutan tersebut tidak mendapat maklum balas daripada pihak kerajaan. Kemudian, beliau telah ditangkap dan akhirnya hilang tanpa berita.

อย่างไรก็ตามลัทธิชาตินิยมอันสุดโต่งได้หยุดชะงักเมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามโลก จوبพล ป พิบูลสงคราม จอมพลดีจากการถูกจับกุม และนายคุวง อภัยวงศ์ ขึ้นดำรงตำแหน่งแทนที่ รัชบาลชุดคงอภัยวงศ์ ได้ยกเลิกนโยบายลัทธิชาตินิยม และได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยศาสนาพุลังค์ฝ่ายอิสลาม ในปี พ.ศ. 2488

1945

ในวันที่ 22 พฤษภาคม 2490 ข้าหลวงประจำจังหวัดนราธิวาส และข้าหลวงยุติธรรมภาค 5 ได้ตัดสินใจเลือก พระยาวันอับดุลเราะห์บัน บันเจิงอิสลาม และพระยาอับดุลลาหะ จีะซึ่ง ดำรงตำแหน่งมาได้ตั้งแต่ยุติธรรม

หลังเกณฑ์ยุน ท่านยังคงปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลาสี่รายอและอีกหนึ่งประจํามัสยิดดูบอยยะ ชาวบ้านยังมาหาท่านที่บ้านไม่ขาดสาย เพื่อมาปรึกษาขอคำแนะนำ เกี่ยวกับปัญหาในชีวิตประจำวันที่ เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม

1947

Namun begitu, fahaman nasionalisme melampau terhenti apabila Jepun tewas dalam Perang Dunia Kedua. Field Marshal Plaek Phibunsongkhram, diktator ketika itu, telah ditangkap, dan Khun Khuang Aphaiwong dilantik sebagai Perdana Menteri menggantikan beliau. Kerajaan di bawah pimpinan Khun Khuang Aphaiwong telah membatalkan dasar nasionalisme dan mengisytiharkan satu Dekri Diraja mengenai Sokongan Agama Islam

Pesuruhjaya Wilayah Narathiwat dan Pesuruhjaya Kehakiman bagi Wilayah Kehakiman Ke-5 telah membuat keputusan untuk melantik Haji Wan Abdul Rahman bin Che Ismail dan Haji Abdul Samad Che Seng sebagai Dato' Kehakiman (To' Kadi)

เมื่อปี พ.ศ. 2500 ในวัยสูงอายุกำลังเริ่มมีปัญหาสุขภาพ ทั้งนี้เพราะทำงานหนักและสูบบุหรี่ ทำให้ป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ไอกรนและເຫວານ ระหว่างที่กำลังสุขภาพไม่ดีกำลังได้หย่อนยาดกับอุบล

1955

กำลังป่วยหนักอยู่ร้าว 6 ปี ระยะหลังๆ อาการป่วยกำเริบจนไอออกเลือด ต้องไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลนราธิวาส และได้สุ่มความเมตตาของอัลลอห์(ช.บ.) ในวัย 69 ปี สำหรับครรภานแรกของท่าน ชีตีเอลสาห์ได้เสียชีวิตหลังจากกำลัง 10 ปี ศพทั้งสองกำลังถูกฝังที่กูบะร์โต๊ะชุน ส่วนครรภานที่สองหัวยะห์สะปีเยยะง ได้เสียชีวิตเมื่อปี 2523 ศพของท่านได้ฝังที่สุสานโต๊ะกอดอร์

1957

Selepas bersara, beliau terus berkhidmat sebagai Wali Raya dan Imam tetap di Masjid Jum'iyah. Penduduk kampung masih datang ke rumahnya tanpa henti, untuk mendapatkan nasihat dan panduan berkaitan masalah kehidupan harian yang bersangkutan dengan ajaran Islam

Ketika usia lanjut, beliau mula menghadapi masalah kesihatan disebabkan kerja yang berat dan tabiat merokok. Keadaan ini menyebabkan beliau menghidap penyakit darah tinggi, batuk kronik, dan kencing manis. Dalam tempoh kesihatannya merosot, beliau telah bercerai dengan Umi.

1963

Beliau menghidap penyakit serius selama kira-kira 6 tahun. Pada tahun-tahun akhir hayatnya, keadaan bertambah parah sehingga beliau batuk berdarah dan terpaksa menerima rawatan di Hospital Narathiwat. Akhirnya, beliau kembali ke rahmatullah pada usia 69 tahun. Isteri pertamanya, Siti Esoh, meninggal dunia 10 tahun selepas beliau. Jenazah kedua-duanya dikebumikan di Kubur Tok Khun. Manakala isteri keduanya, Hajjah Safiyah, meninggal dunia pada tahun 1980 dan dikebumikan di Tanah Perkuburan Tok Qadhor

รู้จัก Baba อของเรา

ลักษณะนิสัย:

ก่านเป็นบุคคลที่มีวากศิลป์ สุภาพอ่อนน้อม มีความอดทน และใจเย็น ชั่งบัง ปราภรณ์อยู่บันในหน้าของก่านอยู่เสมอ ก่านไม่เคยมีอารมณ์วุ่นวาย หุนหัน ว่ากล่าวใคร แต่จะเสมอมาด้วยคำพูดที่ดีและให้กำลังใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับผู้ที่ประสบปัญหาต่าง ๆ

สุขภาพ:

ในบันปลายของชีวิต ป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ไออุกเลือดและเบา หวาน

ชีวิตในวัยเริ่มต้นและความยากลำบาก:

- การเดินทางไปเมืองของบ้านอกราวบัน ไม่ได้ใช้หนังสือเดินทางหรือ พาสปอร์ตผ่านประเทศแต่อย่างใด
- ช่วงการศึกษาที่เมือง บานใช้ชีวิตในแต่ละวันอย่างยากลำบากครึ่ง หนึ่ง ขณะเดินทางไปมัสยิดารอบ ก่านเห็นเครมซื้อหารับคนหนึ่งกำ หลังกินแตงโมอย่างเอร็ดอร่อย พอกินหมดแล้วก็โยนเปลือกทึ่งลงพื้น ก่านก็แอบคิ่วเปลือกแตงโมอย่างรวดเร็วเพื่อไม่ให้สกปรก หลังจากนั้น ก่านเก็บไปล้างให้สะอาดแล้วนำไปกินกับบ้าน
- ในช่วงแรกของสหกรณ์ที่ 1 ก่านได้เป็นคนงานรับจ้างทุบหินที่ โรงงานแห่งหนึ่งร่วมกับเพื่อนบ้านศึกษาคนอื่นๆ ขณะเดียวกันได้เรียนรู้ เกี่ยวกับการแกะสลักภาษาอาหรับที่หน้าบันบันมัสยิดารอบ ก่านยังได้ สลักบนหินอ่อนและไม้ รวมทั้งจารึกอักษรอาบานเป็นลวดลายต่างๆ ที่ สหงานแปลงตานำไปวางขายตามที่ต่างๆ ปราภรณ์ว่าขายได้ดีมากและ เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย
- ก่านยังเคยรับจ้างซักรีดเสื้อผ้าเพื่อเพิ่มรายได้

การแต่งงานและเรื่องราวเหนือธรรมชาติ:

กรณีคนแรกของก่านชื่อเตี้ยแสวงเคย์มีคู่หมั้นหมายมาก่อนก่อนลับตัน แต่ ภายในชีวิตไม่ตกลงใจจะแต่งงานด้วย ทำให้คู่หมั้นไม่พอใจเป็นอย่างมาก หลังจากชีวิตได้แต่งงานกับบานเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดวันรับเจ้าสาวที่ บราริวาส มีเรื่องแปลงประหลาดเล่ากันว่า ในวันต่อหนึ่งรับเจ้าสาวบัน ชีวิตแสวงพร้อมฝ่ายพ่อแม่และญาติจากกลับตันได้เดินทางมานาราริวาสด้วยเรือ ลำใหญ่ แต่มีอุปสรรคขัดขวางทำให้ล้มพัดเปลี่ยนทิศทาง นำเรือกลับกลับตัน เช่นเดิม เป็นที่ตกใจและประหลาดใจตาม ๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางฝ่าย เจ้าสาวที่นาราริวาสต้องรอเกือบด้วยความอดทนถึง 2-3 วันก็สิ่ง ๆ ที่วันนั้นได้ ตระเตรียมจัดงานต่อหนึ่งรับเจ้าสาวซึ่งแสวงและคนจะอย่างยิ่งใหญ่ โดยล้วน 3 ดัว เลี้ยงอาหารแขกหรือและชาวบ้านที่ได้รับเชิญมาเป็นจำนวนมาก

Kenali Che Wo kita

Perwatakan:

Beliau seorang yang petah berkata-kata, sangat merendah diri, bersabar, dan tenang. Wajahnya sentiasa dihiasi dengan senyuman. Beliau tidak pernah marah-marah atau menengking sesiapa, tetapi sentiasa memberi nasihat dengan kata-kata yang baik dan memberi semangat, terutamanya kepada mereka yang menghadapi masalah.

Kesihatan:

Di akhir hayatnya, beliau menghidap penyakit tekanan darah tinggi, batuk berdarah, dan kencing manis.

Kehidupan Awal & Kesusaahan:

- Semasa perjalanan ke Mekah pada ketika itu, Baba tidak menggunakan sebarang dokumen perjalanan atau pasport untuk merentasi negara.
- Semasa belajar di Mekah, Baba menjalani kehidupan sehari-hari yang sangat susah. Pernah suatu ketika, dalam perjalanan ke Masjidil Haram, beliau melihat seorang hartawan Arab sedang makan tembakai dengan begitu berselera. Setelah selesai makan, lelaki itu membuang kulit tembakai ke tanah. Baba segera mengambil kulit tembakai itu sebelum ia menjadi kotor, kemudian membasuhnya sehingga bersih dan membawanya pulang untuk dimakan.
- Pada awal Perang Dunia Pertama, beliau bekerja sebagai buruh memecah batu di sebuah kilang bersama rakan pelajar lain. Pada masa yang sama, beliau belajar seni ukiran tulisan Arab di mimbar Masjidil Haram. Beliau juga mengukir pada batu marmar dan kayu, serta ayat-ayat al-Quran dalam pelbagai corak yang cantik dan unik, kemudian dijual di pelbagai tempat. Hasil kerjanya mendapat sambutan yang baik dan beliau menjadi terkenal.
- Beliau juga pernah mengambil upah menggosok pakaian untuk menambah pendapatan.

Perkahwinan & Kisah Luar Biasa:

Isteri pertamanya, Siti Esoh, pernah bertunang dengan seseorang di Kelantan, namun beliau tidak bersetuju untuk berkahwin dengan tunangnya, menyebabkan tunang tersebut sangat tidak berpuas hati. Selepas Siti berkahwin dengan Baba, satu tarikh telah ditetapkan untuk majlis menyambut pengantin perempuan di Narathiwat.

Ada kisah aneh yang diceritakan bahawa pada hari menyambut pengantin perempuan itu, Siti Esoh bersama ibu bapa dan keluarga dari Kelantan telah menaiki sebuah kapal ke Narathiwat. Namun, berlaku halangan di tengah perjalanan apabila angin bertiup mengubah arah kapal dan membawanya kembali ke Kelantan. Kejadian ini mengejutkan dan menimbulkan kehairanan, terutamanya pihak pengantin lelaki di Narathiwat yang terpaksa menunggu dengan penuh kecewa selama 2-3 hari, walaupun persiapan sambutan besar-besaran telah dibuat dengan menyembelih tiga ekor lembu untuk jamuan para tetamu dan penduduk kampung yang dijemput.

"Apakah pengajaran TERPENTING yang boleh kita ambil dari kisah ini untuk MEMACU KITA LEBIH JAUH?"

"Bagaikan bukit yang sederhana dan tidak pernah berubah, tetapi ia memberi pelajaran yang mendalam dan abadi."

1. ความอดทนและใจเย็น

การเผชิญกับอุปสรรคและความยากลำบาก ด้วยความอดทน ใจเย็น และไม่โกรธง่าย จะช่วยให้เราผ่านปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีสติ ไม่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น และสามารถคิดหาทาง แก้ไขอย่างมีเหตุผล

2. ความอ่อนน้อมถ่อมตน

ไม่ว่าชีวิตจะลำบากแค่ไหน ถ้าเราเริ่มต้น อ่อนน้อมและให้เกียรติผู้อื่น ก็จะได้รับความ เมตตาและความช่วยเหลือจากคนรอบข้าง

3. การไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค

แม้ต้องพบกับความยากจนหรืออุปสรรค แปลกประหลาด บางครั้งไม่เคยยอมแพ้ แต่ใช้ ความพยายามและหาทางออก เช่น การ ทำงานเสริม รับจ้าง หารายได้อย่างสุดความสามารถ

4. การใช้ปัญญาและทักษะพิเศษ

การพัฒนาตนเองด้วยทักษะ เช่น การแกะ สลักอักษรอาหรับ การหาช่องทางทำงาน หาศักยภาพใหม่ ที่ตนอาจไม่เคยคิดถึง จะช่วยให้เรา สร้างคุณค่าและชื่อเสียงให้กับตัวเอง

5. การให้กำลังใจและพูดจาดีต่อผู้อื่น

การเลือกใช้คำพูดที่ดีและให้กำลังใจแก่คน อื่น เป็นสิ่งที่สร้างพลังบวก และจะกลับมาส่ง เสริมตัวเราเองให้มีความสุขและเป็นที่รัก ของสังคม

1. KESABARAN DAN KETABAHAN

MENGHADAPI CABARAN DAN KESUSAHAN HIDUP DENGAN SABAR DAN TENANG, TANPA MUDAH MARAH, MEMBOLEHKAN KITA MELALUI MASALAH DENGAN BERHEMAM SERTA MENCARI JALAN PENYELESAIAN YANG BAIK TANPA MELUKAI HATI ORANG LAIN.

2. MERENDAH DIRI

TIDAK KIRA SESUKAR MANA HIDUP, JIKA KITA SENTIASA MERENDAH DIRI DAN MENGHORMATI ORANG LAIN, KITA AKAN SENTIASA MENDAPAT KASIH SAYANG DAN PERTOLONGAN DARIPADA MEREKA DI SEKELILING KITA.

3. TIDAK MUDAH PUTUS ASA

WALAUPUN BERDEPAN DENGAN KEMISKINAN ATAU RINTANGAN YANG LUAR BIASA, BABA TIDAK PERNAH BERPUTUS ASA. BAGINDA SENTIASA BERUSAHA DAN MENCARI JALAN KELUAR, SEPERTI BEKERJA SAMBILAN DAN MENCARI REZEKI DENGAN CARA YANG HALAL.

4. MENGEMBANGKAN KEMAHIRAN DAN KEBOLEHAN DIRI

MEMBANGUNKAN DIRI DENGAN KEMAHIRAN SEPERTI UKIRAN TULISAN ARAB, SERTA MENCARI PELUANG REZEKI BERDASARKAN KEBOLEHAN SENDIRI, MEMBOLEHKAN KITA MENCipta NILAI DAN NAMA BAIK UNTUK DIRI SENDIRI.

5. MEMBERI SEMANGAT DAN BERKATA BAIK KEPADA ORANG LAIN

SENTIASA BERKATA BAIK DAN MEMBERI DORONGAN KEPADA ORANG LAIN DAPAT MEMBINA SUASANA POSITIF, DAN AKHIRNYA KEBAIKAN ITU AKAN KEMBALI KEPADA DIRI SENDIRI SERTA MENJADIKAN KITA DISAYANGI MASYARAKAT.